

Návrh MŽP na opatření proti ekonomické krizi

Téma 1: Urychlení čerpání podpor z OP ŽP

Cíl: Zrychlená a efektivní distribuce dotačních prostředků EU s cílem přispění k oživení ekonomiky

Opatření:

1. V rámci financování projektů zavedení uvolňování záloh příjemcům dotace okamžitě po podpisu smlouvy s dodavatelem (předpokládá se 20 % záloha)
2. Zrychlení administrace vybraných etap projektového cyklu na SFŽP ČR, především ve fázi mezi vydáním registračního listu a rozhodnutí o poskytnutí dotace; jako konkrétní opatření se navrhuje „outsourcing“ kontroly zadávacích řízení u vybraných skupin projektů
3. Doplnění plánu výzev na rok 2009 o výzvu na opatření 1.1. Snížení znečištění vod pro aglomerace pod 2000 ekvivalentních obyvatel

Účinnost opatření ad 1. do tří měsíců, ad 2. do šesti měsíců, ad 3. do jednoho měsíce

Zdůvodnění:

- ad 1. Umožnění poskytování záloh ulehčí příjemcům dotace od možného úvěrového zatížení a od případného celkového prodražení projektu jdoucí na vrub veřejných rozpočtů. V případě „přenesení“ zálohy do dodavatelských smluv (v rámci vymezení v zadávací dokumentaci) lze předpokládat příznivější ceny ve výběrových řízeních, a to z důvodu (i) snížení nákladů na počáteční zajištění cash-flow akce ze strany dodavatelů a (ii) širší účasti dodavatelských firem ve výběrových řízeních včetně menších a středních firem, které by se jinak z důvodu svých finančních kapacit tendrů neúčastnily. Tím bude mít toto opatření pozitivní dopady vůči malým a středním podnikům. Celkově díky tomuto opatření rovněž dojde k výraznému finančnímu pokroku při čerpání dotací z OP ŽP.
- Na druhou stranu je nutno pečlivě pokrýt rizika související s možným „kolapsem“ žadatele/dodavatele v době po uvolnění zálohy.
- ad 2. Smyslem tohoto opatření je zefektivnit činnosti a procesy zprostředkujícího subjektu SFŽP ČR s cílem urychlení některých etap projektového cyklu vedoucí v důsledku k včasnějšímu uvolňování dotací příjemcům dotace. Možné zefektivnění lze docílit outsourcováním některých činností a nastavením optimální míry/hloubky kontroly Fondu v porovnání s možnými riziky ohrožení prostředků EU. Za tímto účelem se navrhuje provedení procesního auditu Fondu.
- ad 3. Navrhované doplnění výzvy o výzvu na aglomerace pod 2000 ekvivalentních obyvatel bude představovat vysoký počet přijatých žádostí ve značném finančním objemu (možno až 15 mld. Kč). Tím dojde k dalšímu přísunu masivních dotačních prostředků do ekonomiky, což přispěje k jejímu oživení.

Celkové investice: veškeré náklady budou financovány z prostředků EU, spolufinancování z národních zdrojů je alokováno již z doby schválení programu.

Dopady na veřejné rozpočty:

Až 5 mld Kč na neuznatelné náklady z rozpočtu žadatelů. Bez dalších dopadů na státní rozpočet. Veškeré náklady budou financovány z prostředků EU, spolufinancování z národních zdrojů je alokováno již z doby schválení programu.

Dopady na pracovní místa: Dojde k udržení a navýšení počtu pracovních míst. Odhad pracovních míst spojených s investicemi za celé období 2007-2013 z OPŽP je až 230 tisíc.

Téma 2: Úspory energie v obytných a veřejných budovách

Cíle:

1. Podpořit úspory energie v budovách a snížit dovozní energetickou závislost
2. Razantně snížit náklady domácností a veřejné sféry na provoz budov.
3. Pomoci stavebnímu průmyslu v ČR a zmírnit očekávaný pokles odvětví .
4. Snížit emise skleníkových plynů a lokální znečištění ovzduší.

Opatření:

1. Z předpokládaného výnosu z prodeje kjoťských emisních kreditů ve výši asi 25 mld. Kč financovat v příštích pěti letech rozsáhlý program úspor energie (zejména zateplování) a využívání obnovitelných zdrojů energie v domácnostech. Program bude zaměřen na rodinné domy. Podpořit novou výstavbu v pasivním energetickém standardu.
2. Realokovat v rámci Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“) prostředky tak, aby po tom, co Evropská unie umožní financování úspor energie v oblasti bydlení (tzv. „housing“), bylo možno využít až 10 mld. Kč na zateplování bytových domů nepanelové technologie.
3. V rámci CZ PRES se zasadit o schválení návrhu změny Nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj (ERDF) s cílem rozšířit uznatelné náklady na investice zaměřené na zvýšení energetické účinnosti a OZE v existujícím bytovém fondu.
4. V rámci OPŽP dále realokovat zhruba 6 miliard Kč na zateplování budov veřejného sektoru. Celková alokace pro toto opatření tak dosáhne úrovně 14 mld. Kč za programové období 2007-2013.
5. U programů administrovaných MMR (národní program Panel a Integrovaný operační program, dále jen „IOP“) umožnit podporu zateplování panelových bytových domů nejen na rizikových sídlištích za podmínek srovnatelných s OP Životní prostředí. .
6. V rámci OP Průmysl a inovace dále vyšší alokací podpořit zateplování budov podnikatelských subjektů (zejména administrativních budov) s parametry harmonizovanými s podporou budov veřejného sektoru v OPŽP.
7. Novelizovat zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, která uloží pro novou výstavbu a rozsáhlé rekonstrukce budov veřejné správy, nebo budovy pořizované či rekonstruované za účasti veřejných prostředků, požadavek dosáhnout alespoň energetické třídy B u rekonstrukcí a energetické třídy A u nové výstavby.
8. V rámci CZ PRES podpořit přijetí přepracované směrnice 2002/91/ES o energetické náročnosti budov (Energy Performance of Buildings Directive) v co nejbližším termínu.

Účinnost opatření:

Ad 1 – do tří měsíců

Ad 2 a 5 - do šesti měsíců

Ad 8 a 9 – do devíti měsíců

Zdůvodnění:

Budovy spotřebují asi 30 % konečné spotřeby energie v České republice. Podpora opatření vedoucích k úsporám energie má dlouhodobé účinky – rekonstrukce se provádějí na dobu 40 let, novostavby si své energetické parametry zachovají po celou svou existenci.

Zateplení budov dodá impuls stavebnímu průmyslu ČR, ten v oblasti zateplování očekává v roce 2009 oproti předchozím rokům asi 20% pokles. Podpora tohoto průmyslu vede k zachování a dalšímu vytváření pracovních míst, která se nedají převést do zahraničí. Většina objemu izolačních materiálů je také vyráběna v České republice.

Prostředky uvolněné po snížení provozních nákladů (zejména na vytápění) zůstanou domácnostem volné k nákupu spotřebního zboží nebo na investice. V případě budov provozovaných s účastí veřejných rozpočtů dojde ke snížení těchto nákladů.

Celkové investice:

Opatřeními lze aktivovat soukromé investice až do 100 mld. Kč, z toho 20 mld. Kč v roce 2009 .

Dopady na veřejné rozpočty:

Cca 2 mld Kč na financování neuznatelných nákladů OPŽP

Opatření 1 – cca 25 mld. Kč z výnosů prodeje kjótských emisních kreditů na celý program (z toho cca 20 mld. Kč na zateplování).

Opatření 2 a 4 – dochází pouze k přelokování prostředků OPŽP do oblasti úspor energie v budovách, celkem až 16 mld. Kč.

Opatření 5 a 7 – navrženo je přelokování prostředků v rámci IOP a OPPI.

Dopady na pracovní místa:

Nejméně 20 tisíc v roce 2009.

Téma 3: Druhotné suroviny

Cíl:

Zajistit odbyt druhotných surovin v případě kolapsu trhu s těmito surovinami

Opatření:

1. Alternativní využití směsných plastů do odhlučňovacích stěn u dálnic a vybraných druhů skla do povrchu vozovek prostřednictvím podmínek zadaných ve veřejných zakázkách.
2. Daňová opatření - a) rozšířit okruh služeb se sníženou sazbou DPH i na služby zahrnující materiálové využití komunálního odpadu
- b) zavést časově omezené osvobození nebo částečné osvobození od daně z příjmu u společností, které provádí recyklaci odpadů.
3. Úprava pravidel pro dotace z OPŽP na zařízení v odpadovém hospodářství s cílem účelněji podporovat linky na třídění odpadového papíru.
4. Připravit podmínky pro spoluspalování přebytečného vytříděného papíru a směsných plastů.

Účinnost opatření: opatření 1., 2a) a 3. 12-24 měsíců, opatření 2b) 4. ihned.

Zdůvodnění:

Ad 1. představuje možnost výrazného zvýšení materiálového využití směsných plastů a skla.

Ad 2. představuje zvýhodnění firem v daném oboru, které by se promítlo v cenách jejich služeb.

Ad 3. lze realizovat na úrovni resortu MŽP a týká se správného nastavení technických parametrů třídících linek, pro něž je podpora určena, a také jejich umístění v rámci ČR pro dosažení rovnoměrného pokrytí celého území (pro minimalizaci dopravních nákladů).

Ad 4. Pokud by došlo ke zhroucení trhu s druhotnými surovinami, představuje takový způsob spoluspalování (energetického využití) legální cestu, skládkování vytříděných surovin zákon zakazuje. Přebytky papíru a směsného plastu je možné energeticky využít v cementárnách a v energetických kotlích upravených pro spoluspalování odpadu. U kotlů, které dosud nejsou takto upraveny, podpořit potřebné investice.

Celkové investice:

- ad 1. lze očekávat při současných cenových poměrech - při kapacitě 75 tis. m² odhlučňovacích stěn za rok úsporu cca 26 mil. Kč
- ad 2. nelze v tuto chvíli odhadnout
- ad 3. bez navýšení
- ad 4. cca 50 mil. Kč

Dopady na veřejné rozpočty:

- ad 1. úspora cca 26 mil. Kč;
- ad 2. snížení výnosu daní (nelze v tuto chvíli odhadnout), při osvobození daně z příjmu bude dopad na státní rozpočet v řádu desítek mil. Kč
- ad 3. bez dopadu;
- ad 4. cca 30 mil. Kč

Dopady na pracovní místa:

- ad 1. vytvoření 50-200 nových míst; další opatření napomohou udržet pracovní místa v recyklačním průmyslu

Téma 4: Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie

Cíle:

1. Napřímit a zkrátit povolovací řízení pro projekty na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů za předpokladu zachování kritérií ochrany přírody a krajiny; podpořit tím rozvoj středních a malých podniků v této oblasti.
2. Podpořit ekonomický dopad zákona č. 180/2005 Sb. a usnadnit poskytování úvěrů bankovními domy pro projekty s 15letou garancí výkupní ceny za vyrobenou elektřinu.
3. Snížit emise skleníkových plynů; splnit 8% závazek podílu obnovitelných zdrojů na hrubé domácí spotřebě elektřiny v roce 2010.

Opatření:

1. Napřímit povolovací proces podle zákonů č. 183/2006 Sb. (stavební zákon), č. 100/2001 Sb. (o EIA) a č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny); předřadit úzká místa na začátek procesu a odstranit duplicity při hodnocení.
2. Odblokovat lokality, které jsou vhodné pro stavbu malých vodních elektráren a souvisejí s vlastnictvím státu, ke kterému mají státní podniky Povodí právo hospodařit, pro investice ze strany malých a středních soukromých podnikatelů.
3. Harmonizovat požadavky ze strany Ministerstva obrany (vojenské letectví) a Ministerstva dopravy (civilní letectví) na značení parků větrných elektráren. Připravit jasné a rozumné podmínky pro hodnocení vlivu větrných elektráren na radary protiletectvé obrany.
4. Novelizovat vyhlášku ČNB č. 123/2007 Sb. tak, aby projekty, které mají ze zákona č. 180/2005 Sb. zajištěn na patnáct let povinný výkup elektřiny za pevnou cenu a tedy i poptávku, nebyly při hodnocení kapitálové přiměřenosti považovány za projekty s vysokou mírou rizikovitosti.
5. Poskytovat bankovní záruky prostřednictvím ČMZRB na investice do OZE, v případě potřeby doplnit prostředky záručního fondu. V souvislosti s podporou ČMZRB posoudit možnost rozšíření využití úvěrové linky od EIB.

Účinnost opatření:

Do 9 měsíců

Zdůvodnění:

Povolovací proces při stavbě obnovitelných zdrojů energie je neúměrně dlouhý a vytváří nejistotu podnikatelského prostředí.

Výrazně zhoršená financovatelnost projektů OZE je častou příčinou jejich nerealizace. Důvodem jsou dramaticky se zhoršující podmínky získání úvěru od komerčních bank, mezi ně patří např. hodnocení žádostí o úvěry na projekty OZE - banky nezahrnují schválenou dotaci z operačních programů do vlastních prostředků investora s tím, že se nejedná o mandatorní záležitost.

Celkové investice:

Při přijetí zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie se předpokládá příliv investic pro splnění 8% cíle podílu OZE na hrubé domácí spotřebě elektřiny na úrovni přes 50 mld. Kč.

Dopady na veřejné rozpočty:

Zrychlení poskytování podpor z OPŽP k instalaci OZE může vyžadovat cca 1 mld Kč z veřejných rozpočtů v roce 2009 (vlastní náklady investorů). Další přímé dopady na veřejné rozpočty nejsou. K dopadu na státní rozpočet by mohlo dojít v případě rozhodnutí o doplnění prostředků záručního fondu. Vyšší realizovatelností projektů dojde k navýšení přímých daní od investorských subjektů.

Dopady na pracovní místa:

Při 8% podílu OZE asi 11-17 tis. pracovních míst.

Téma 5: Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie

Cíle:

1. Podpořit výrobu tepla z obnovitelných zdrojů energie pro vytápění budov, ohřev teplé vody a technologické procesy a snížit tak dovozní energetickou závislost.
2. Snížit náklady domácností a veřejné sféry na provoz budov, především jejich vytápění.
3. Pomoci českému zemědělství a lesnictví jako dodavateli energetické biomasy a malým a středním podnikům jako firmám vyrábějícím a montujícím technologie.
5. Snížit emise skleníkových plynů a lokální znečištění ovzduší.

Opatření:

1. Z předpokládaného výnosu z prodeje kjótských emisních kreditů ve výši asi 25 mld. Kč financovat v příštích pěti letech rozsáhlý program, který vedle úspor energie podpoří také využívání obnovitelných zdrojů pro výrobu tepla v domácnostech. Program bude zaměřen na rodinné domy.
2. Přearlokovat v rámci OP Životní prostředí prostředky tak, aby po tom, co Evropská unie umožní financování úspor a OZE v oblasti bydlení (tzv. „housing“), bylo možno využít až 10 miliard Kč vedle zateplování také na podporu využívání OZE na výrobu tepla v bytových domech nepanelové technologie.
3. Z operačních programů administrovaných MPO a MZe více podpořit pěstování energetické biomasy a výrobu dřevěných a rostlinných pelet a briket. Mimo jiné poskytnout z Programu rozvoje venkova zemědělcům každoroční produkční podporu na pěstování energetických plodin (rychle rostoucích dřevin a bylin) na jednotku takto využívané plochy a zároveň v tomto programu navýšit alokaci pro podporu zemědělských bioplynových stanic, výroben tepla a elektřiny na biomasu a výstavby peletáren.
4. Zařadit technologie pro výrobu tepla z obnovitelných zdrojů do snížené sazby DPH.

Účinnost opatření:

Ad 1 – do tří měsíců; ad 2 – do šesti měsíců

Ad 3 – do tří měsíců; ad 4 – do 9 měsíců

Zdůvodnění:

Výroba tepla z domácích obnovitelných zdrojů energie vede ke snížení dovozní energetické závislosti a k regionalizaci finančních toků spojených s využíváním energie.

Z pěstování biomasy profitují místní zemědělské či lesní podniky. Výroba účinných a nízkoemisních kotlů na spalování biomasy má v České republice silnou základnu. Většina vytvořených pracovních míst tedy bude v České republice.

Celkové investice:

Celkové investiční náklady mohou dosáhnout až 24 mld. Kč.

Dopady na veřejné rozpočty:

V opatřeních 1-3 se přímé dopady nepředpokládají.

U opatření 4 (zařazení technologií na výrobu tepla do snížené sazby DPH) - snížení výnosu daně z přidané hodnoty v tuto chvíli nelze vyčíslit.

Dopady na pracovní místa:

Udržení či vytvoření pracovních míst v objemu cca 8-10 tisíc pro zdroje na biomasu vč. bioplynu a 2-3 tisíce pro tepelná čerpadla a solární kolektory, celkem 10-13 tisíc pracovních míst.

Téma 6: Výstavba a výrobky ze dřeva

Cíl:

Zvýšit podíl dřevostaveb a dřevěných výrobků na produkci dřevozpracujícího průmyslu v ČR

Opatření:

1. Změna právních předpisů – vyhlášky č.23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb a zpracování nové technické normy /resp. úprava stávající ČSN 730810 + ČSN 730802/ .
2. Informační kampaň na podporu výstavby ze dřeva pro hlavní cílové skupiny – koncové spotřebitele, architekty a projektanty, úředníky a klíčové osoby v procesu povolování staveb (stavební úřady).
3. Daňové prázdliny/daňové úlevy pro firmy (z OKEČ 20), které existují na trhu nejméně tři roky, byly řádnými plátcí daně z příjmu právnických osob (byly v zisku) a po celou dobu vykazovaly méně než 50 zaměstnanců.
4. Pojištění exportu prostřednictvím EGAP (Exportní garanční a pojišťovací společnosti) – speciální program pro dřevozpracující průmysl.

Účinnost opatření:

Ad 1. do 9 měsíců

Ad 2 příprava cca 1-2 měsíce, dílčí aktivity ihned

Ad 3 do 9 měsíců

Ad 4 do 1 měsíce

Zdůvodnění:

Ad 1 - ustanovení vyhlášky č. 23/2008 Sb. přímo zabraňuje výstavbě ze dřeva některých druhů staveb (mateřských škol, vícepodlažních budov) a je tak mj. i mentální bariérou – architekti a projektanti raději stavby ze dřeva neprojektují, aby nemuseli čelit nepochopení ze strany úřadů a orgánů v povolovacím procesu (zejména HZS); zpracování nové technické normy /resp. úprava stávající ČSN 730810 + ČSN 730802/ je důležité pro zjednodušení a zlevnění práce architektů a projektantů, neboť zatímco např. v SRN je možno si na základě normy zpracovat certifikovanou skladbu konstrukce, u nás je nutné každou certifikovat samostatně u příslušného zkušebního ústavu.

Ad 2 - informační kampaň pro všechny cílové skupiny by měla odbourat hlavní – psychologické – bariéry. Dřevostavby v pasivním standardu budou podporovatelné v rámci programu GIS (Zelená úsporám).

Ad 3 - Daňové úlevy pro prosperující malé firmy jsou svého druhu investiční pobídkou – umožňují udržet zaměstnanost a vytvořit prostředky pro další růst. Nižší sazba DPH, která se navrhuje v dalších opatřeních, podporuje prodej výrobků těchto firem konečným spotřebitelům, kombinace opatření podporuje zejména sofistikované výrobky odvětví, ve kterém převládají malé a střední firmy.

Ad 4 - Pojištění exportu umožní rozšíření vývozu výrobků s vysokou přidanou hodnotou také do rizikových oblastí. Jedná se o již schválené opatření, které vyžaduje pouze vytvoření zvláštního programu pro OKEČ 20, případně zvýhodnění SME proti jiným firmám.

Celkové investice:

Ad 1. Pouze náklady státní správy na vytvoření normy za cca 1 mil. Kč

Ad 4 – nově žádné prostředky – pojistná kapacita ve státním rozpočtu je 150 mld Kč (nově nemá dopad na státní rozpočet)

Dopady na veřejné rozpočty:

Ad 1. cca 1 mil. Kč
Ad 2 cca 10 mil.Kč
Ad 3 10 – 20 mil Kč

Dopady na pracovní místa:

- udržená místa v dřevozpracujícím průmyslu (až 20 tisíc pracovních míst)
- nově vytvořená nebo rekválifikovaná ve stavebnictví (500 – 1500)

Typ opatření:

Ad 1. legislativní - normotvorné;
Ad 2 měkké;
Ad 3 legislativní a ekonomické;
Ad 4 ekonomické

Doplnění

Výrobu dřevěných výrobků a dřevostaveb lze podpořit jako typ podnikání z Operačního programu Podnikání a inovace (MPO), využití dřevěných výrobků (oken, dveří, podlah) nepřímo podpoří národní program „Zelená úsporám“ ze SFŽP (zateplení) a Operační program Životní prostředí (zateplení veřejných budov a bytových domů).

Zatímco v Evropě se stavění ze dřeva považuje za normální a v kategorii „luxusní“ bydlení se stále více prosazují dřevostavby, u nás je vůči dřevostavbám značná averze. Z tohoto důvodu je třeba informačně podpořit likvidaci psychologických bariér.

OKEČ 20 – zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku (20.1 – pilařská výroba, 20.2 – výroba dýh, překližek a aglomerovaných výrobků, 20.3 – výroba stavebně truhlářská a tesařská, 20.4 – výroba dřevěných obalů, 20.5 – výroba jiných dřevařských výrobků mimo nábytku (dřevostavby) tvořilo v roce 2006 2,9 % HDP.

Osobní náklady tvoří cca 12 % na celkových nákladech a jsou vyšší než je průměr zpracovatelského průmyslu. V dřevozpracujícím průmyslu (OKEČ 20) bylo v posledních šesti letech zaměstnáno 80-100 tisíc pracovníků, naprostá většina ve firmách do 20 zaměstnanců. Odvětví je exportně orientováno, je velmi citlivé na změny na trhu. Z těchto důvodů vyžaduje „zvláštní zacházení“. Komplexní zpracování dřevní hmoty podporuje také vyšší využití OZE pro energetické účely.

Téma 7: Bioplyn do distribuční sítě CNG

Cíl:

Vytvoření legislativního rámce k distribuci bioplynu do distribuční sítě zemního plynu

Opatření:

Stát poskytne podporu v rámci legislativního opatření k možnosti distribuce bioplynu do rozvodné sítě zemního plynu. Tato opatření se v současné době zavádějí ve Spolkové republice Německo.

Účinnost opatření:

Do jednoho roku

Zdůvodnění:

Vtláčení biometanu do rozvodů zemního plynu tak, jako tomu je již v některých státech EU, je záležitost, kterou současné předpisy v ČR neumožňují, ale jsou podnikány kroky, které mají tuto záležitost řešit. Otázkou rentabilnosti „ostrovních“ biostanic je problém s využitím tepla, které vzniká jako „vedlejší“ produkt při výrobě elektřiny z bioplynové stanice při využití dostupného materiálu na zpracování v bioplynové stanici. Řešením, zejména pro větší bioplynové stanice, je čištění produkovaného bioplynu a jeho vtláčení do stávajících rozvodů zemního plynu (případně ostrovní použití jako PHM pro motorová vozidla). Toto řešení tak dostává do hry mnohé bioplynové stanice (ty, které jsou zrealizovatelné v blízkosti potřebných rozvodů zemního plynu) a to zejména z pohledu ekonomické návratnosti projektu a za druhé umožňuje (i když nepatrnou) diverzifikaci vůči stávajícím zdrojům zemního plynu.

Celkové investice:

Přímé náklady na realizaci opatření jsou pouze administrativní.

Dopady na veřejné rozpočty:

Nejsou stanoveny.

Dopady na pracovní místa:

Udržení stávajících pracovních míst.

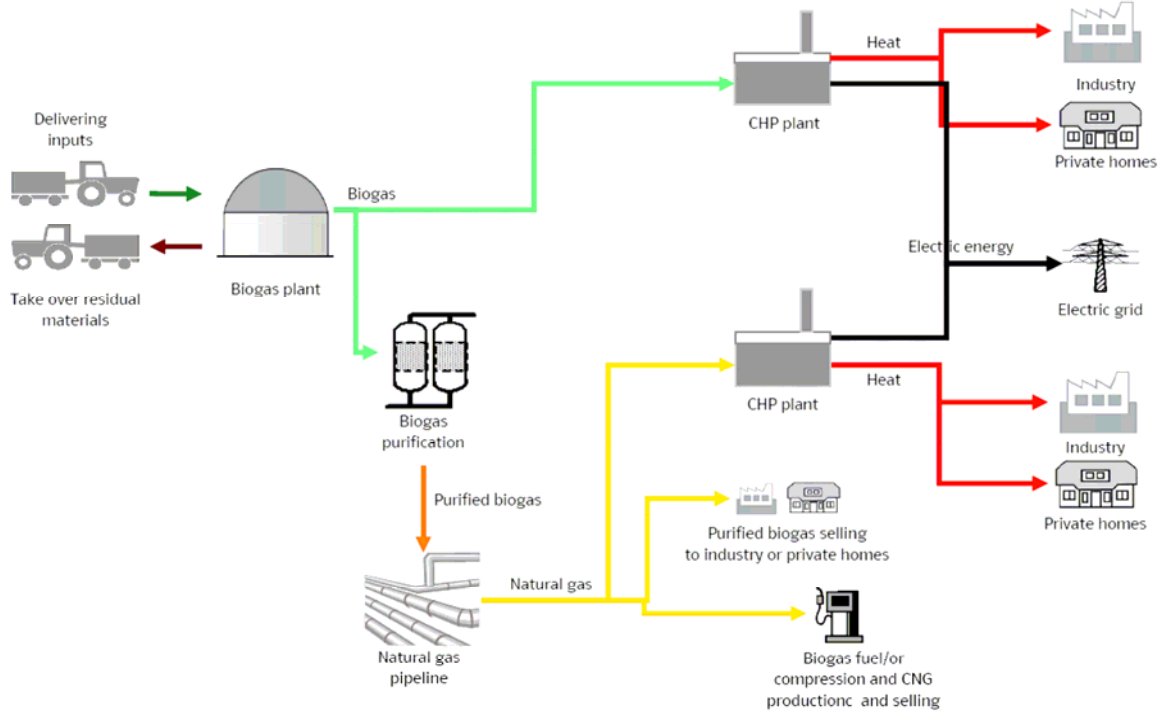
Typ opatření: legislativní .

Doplnění:

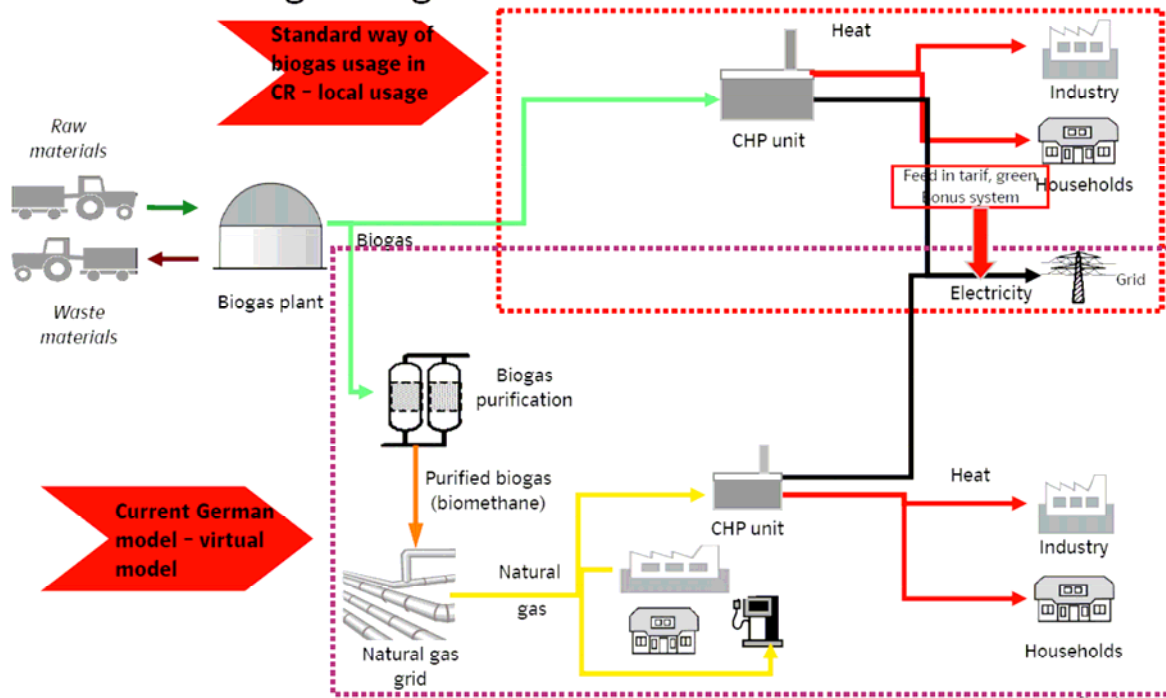
Pracovní skupina tvořená pracovníky RWE (přepravce i distributorů) a ERÚ připravila změnu technických pravidel, která stanoví základní požadavky na jakost a zkoušení plyných paliv s vysokým obsahem metanu. V souvislosti se záměrem zrušit zastaralou ČSN 38 6110 mají též poskytnout normativní základ pro stanovení základních parametrů plyných paliv s vysokým obsahem metanu. Předpokládá se, že biometan musí obsahovat minimálně 95 % metanu, protože jedině tak je možné, vzhledem k nepřítomnosti vyšších uhlovodíků, dosáhnout dodržení hodnoty Wobbeho čísla nutného pro spolehlivý chod hořáků.

Návrh modelů k realizaci:

1. Biogas value chain

2. Model of biogas usage

Téma 8:

Ekoturismus pro zvýšení atraktivity domácího cestovního ruchu (dále CR)

Cíl: Zlepšení ekonomické situace v hospodářsky marginálních oblastech a vytvoření zajímavé zážitkové nabídky pro domácí i příjezdový CR

Opatření:

1. Vybudovat cca 30-35 ekologických kempů v národních parcích (dále jen NP) a chráněných krajinných oblastech (dále jen CHKO) v blízkosti reprezentativních přírodních fenoménů (definované řešení a materiály: přírodní materiály, obnovitelné zdroje energií, samostatné kempové jednotky s lavicí a ohništěm, malé interpretační centrum atd.). Lokality budou vybrány a jejich kapacita stanovena v dohodě se správci chráněných území.
2. Zajistit instituci pro správu a provozování ekokempů (např. o.p.s. zřízená MŽP či jinak), která bude zcela nebo zčásti smluvně zajišťovat strážní a ekologicky informační službu pro správy CHKO či NP a zajišťuje strážní službu a provoz kempu.
3. Vyškolit cca 150 - 200 místních obyvatel na specializované průvodce v CHKO a NP, pracující pod autorizací a metodickým vedením správ CHKO a NP (zajistit manuál a lektory, certifikáty).
4. Vytvořit terénní a on-line navigačně-informační a rezervační systém a marketingovou komunikaci (portál ekoturismu, videoprůvoce atd.) směrem k potenciálním návštěvníkům ve spolupráci s CzechTourism, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a správami NP (provázat se soutěží „European Destination of Excellence“, která má tento rok v ČR téma „Cestovní ruch a chráněná území“). Pořádat regionální konference o ekoturismu ve spolupráci s držiteli regionálních značek, poskytujících místní ekologicky šetrné výrobky a služby.

Účinnost opatření

Ize zavést až v delším horizontu (min. 6 měsíců)

Zdůvodnění:

Hospodářsky marginální a strukturálně postižená území často situovaná v příhraničních oblastech, mívají zpravidla jednu velkou přednost - atraktivní přírodu a krajinu. Kardinální otázkou je, v jaké formě a intenzitě lze tento potenciál využívat, aby se nezhorsila jeho kvalita. Kvalitní příroda a krajina kromě poskytování základních životadárných ekosystémových služeb představují též významný kapitál pro CR. Aby nebyl tento klíčový kapitál v relativně krátké době poškozen (a tím výrazně snížen potenciál pro rozvoj CR), je nutné respektovat zranitelnost těchto území a jejich únosnou kapacitu. Proto byla v těchto oblastech vyhlášena zvláště chráněná území (dále jen ZCHÚ) a je zde stanoven zvláštní režim pro všechny aktivity včetně CR. Zájem o rozvoj masového CR ve ZCHÚ stále stoupá a tím i množství konfliktů se zájmy ochrany přírody a krajiny i se zájmy místních obyvatel.

Navrhuje se tedy opatření, které zlepší ekonomickou situaci obcí ve ZCHÚ, které mají velmi omezené možnosti rozvoje, a to tak, aby nedocházelo ke střetu se zájmy ochrany přírody a krajiny. Zavedení ekologických kempů, kdy se v určitých vymezených lokalitách ZCHÚ zřídí prostor s příkladnými ekologickými parametry, s edukačním posláním a pod správou místních provozovatelů, s doplňkovou službou místního průvodce, autorizovaného správou ZCHÚ, povede k následujícím přínosům:

1. zvýšení zaměstnanosti přímé (správci kempů, autorizovaní průvodci, strážci přírody a lektoři) a nepřímé (personál pro informačně-rezervační systém, pořadatelé konferencí aj.);
2. multiplikace příjmů (nejen dodavatelé materiálu, řemeslníci, správci kempů, průvodci, ale i marketingoví pracovníci, poskytovatelé služeb CR v obcích ve ZCHÚ i jejich okolí);
- 3.

profilace a regulace masového CR ve ZCHÚ; 4. osvěta návštěvníků i místních obyvatel; 5. zlepšení kvality zážitku návštěvníka; 6. rozšíření nabídky pro domácí i příjezdový CR. Ekoturismus je ve světě nejrychleji rostoucím odvětvím CR, odhaduje se až 15% roční růst.

Celkové investice:

ad 1.: min. 150 mil. Kč, ad 2.: 20 mil. Kč, ad 3.: 0,3 mil. Kč, ad 4.: min. 6,5 mil. Kč

Dopady na veřejné rozpočty:

max. 20 mil. Kč (kofinancovat z OPŽP, ROP, IOP, ESF či jiných programů EU)

Dopady na pracovní místa:

udržená: cca 1000 (dodavatelé materiálu, marketingoví pracovníci, poskytovatelé služeb CR)
nově vytvořená: přibližně 200 (autorizovaní průvodci, strážci přírody, lektori).

Téma 9: Diferenciace dodavatelů dopravních staveb

Cíl:

U veřejných zakázek výstavby a oprav dopravních staveb se více orientovat na menší a střední dodavatele

Opatření:

- Navýšení finančních prostředků do dopravní infrastruktury přednostně orientovat na opravy a rekonstrukce existující infrastruktury
- Část nově připravovaných velkých novostaveb rozdělit na menší zakázky

Účinnost opatření

Ize zavést v horizontu měsíců, pravděpodobně však více než 3 měsíců

Zdůvodnění:

Opravy a rekonstrukce existující infrastruktury samy o sobě představují menší zakázky.

Řadu velkých infrastrukturních staveb provádějí velké firmy, které při relativně malém objemu tuzemského trhu představují prostředí blízké kartelovému, přitom však podstatnou část zakázek realizují prostřednictvím subdodavatelů z řad menších a středních firem a samy inkasují marži.

Zadáváním menších zakázek a rozdělením části velkých zakázek na menší lze zajistit, že na zakázky přímo dosáhnou střední a menší firmy, které jsou nejvíce ohroženy krizí.

Rozdělením zakázek lze rovněž snížit podíl veřejných prostředků vydávaných na marže velkých dodavatelů, které část velkých zakázek rozdělují subdodavatelům.

Celkové investice:

cca 5 mld. Kč na údržbu a opravy silnic a železnic

Dopady na veřejné rozpočty:

cca 5 mld. Kč

Dopady na pracovní místa:

přinejmenším stabilizace tisíců pracovních míst ve stavebnictví

Téma 10: Podpora ekologizace hromadné dopravy

Cíl:

Založení programu pro ekologizaci vozidel kolejové a vodní dopravy – z rozpočtu MD

Opatření:

Vytvořit při MD nový dotační program na ekologizaci vozidel kolejové dopravy, určený na:

- modernizaci elektrické výzbroje elektrických lokomotiv, elektrických jednotek a tramvají
- modernizaci trakčních zařízení drážní dopravy za účelem umožnění rekuperace
- remotorizaci motorových vozů, motorových lokomotiv a vybraných říčních plavidel

Účinnost opatření

Ize zavést v horizontu měsíců, pravděpodobně však více než 3 měsíců

Zdůvodnění:

Cílem je navýšit prostředky na ekologizaci uvedených vozidel vytvořením nového zdroje ve vícezdrojovém financování. Vytipovány jsou skupiny vozidel, u kterých životnost celého vozidla je významně delší než morální životnost pohonné jednotky, která stárne rychleji v důsledku vývoje směřujícího k technologiím méně zatěžujícím životní prostředí. Navrhuje se umožnit příspěvky na:

- výměnu odporové trakční výzbroje starších elektrických lokomotiv, jednotek a tramvají¹ poháněných stejnosměrným proudem² za výzbroj polovodičovou (cca -30 % energie)
- na modernizaci trakčních zařízení drážní dopravy, která umožní rekuperaci elektrické energie při brždění vozidel³
- na dosazení výzbroje pro rekuperaci elektrické energie při brždění u vozidel, která jsou provozována v trakční soustavě, která rekuperaci umožňuje (cca -20 % energie)
- remotorizaci (výměnu hnacích spalovacích motorů) motorových vozů, motorových lokomotiv a lodí osobní dopravy cestujících a nákladní dopravy^{4 5}

Uvedené rekonstrukce vozidel jsou prováděny u menších a středních firem a jsou náročné na lidskou práci (není možno je významně automatizovat).

Environmentálním efektem opatření je úspora energie.

- 1 trolejbusy a metro nejsou do programu navrženy, protože polovodičovou výzbroj už všechny mají
- 2 ve střídavé trakci není třeba, protože spotřeba energie je stejná při odporové i polovodičové výzbroji
- 3 některé trakční systémy drah v ČR rekuperaci neumožňují
- 4 autobusy nejsou navrženy, protože jejich životnost vozidla není výrazně delší než morální životnost motoru
- 5 jsou navržena plavidla, která jsou provozována často a mají dlouhou životnost, nikoli malé rekreační lodě

Celkové investice:

el. výzbroj vozidel 50 mil. Kč
rekonstrukce trakčních zařízení 10 mil. Kč
remotorizace 40 mil. Kč

Dopady na veřejné rozpočty:

el. výzbroj vozidel 50 mil. Kč
rekonstrukce trakčních zařízení 10 mil. Kč
remotorizace 40 mil. Kč

Dopady na pracovní místa:

řádově stovky udržovaných pracovních míst

Téma 11: Nové programy podpory ze SFDI

Cíl:

Vytvoření nových programů podpory ze Státního fondu dopravní infrastruktury a zajištění jejich finančního krytí

Opatření:

- vytvoření nových programů podpory ze SFDI – doplnění možných předmětů podpory novelou § 2 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury:
 - výstavba nových železničních zastávek
 - výstavba dopravní cesty MHD v elektrické trakci (včetně nezbytných měníren)
 - výstavba a obnova železničních vleček
- zajištění finančního krytí nových programů

Účinnost opatření

Ize připravit v horizontu více než 3 měsíců a zavést od roku 2010

Zdůvodnění:

Konečnými beneficienty nově navrhovaných programů jsou převážně menší a střední firmy, které provádějí stavby menšího a středního rozsahu a které jsou více ohroženy krizí.

Jde o investice do ekologicky šetrných druhů dopravy resp. technologií tam, kde se málo neinvestuje kvůli vysokým pořizovacím nákladům. V prvních dvou případech jde o investice do zařízení, která jsou následně využívána k zajištění služby hrazené z veřejných rozpočtů, takže lze obtížně uvažovat s komerčním úvěrem.

Po výstavbě nových zastávek na stávajících tratích je poptávka ze strany obcí. Zatímco zřízení autobusové zastávky stojí v řádu tisíc až desítek tisíc Kč, náklady na výstavbu železniční zastávky jsou v řádu milionů až desítek milionů Kč. Rozpočty malých obcí takovými částkami nedisponují a jejich vyčleňování z rozpočtu SFDI je obtížné. Navrhuje se nový program s objemem do 0,5 mld. Kč a s účastí SFDI až 100 % uznatelných nákladů.

Po výstavbě nových tras elektrické MHD je poptávka, ale vzhledem k finanční náročnosti výstavby trolejových vedení, měníren a kolejových tras k ní dochází minimálně. I obnova stávajících tratí je nedostatečná, často až při havarijním stavu. Navrhuje se zřídit nový program s objemem do 2,0 mld. Kč a s účastí SFDI až 80 % uznatelných nákladů.

Výstavba a obnova železničních vleček je rovněž finančně náročná a proto je minimální. Navrhuje se zřídit nový program podpory s objemem do 0,2 mld. Kč a s účastí SFDI až 50 % uznatelných nákladů.

Celkové investice:

do 2,7 mld. Kč

Dopady na veřejné rozpočty:

zvýšení výdajů SFDI o částku do 2,7 mld. Kč

Dopady na pracovní místa:

udržuje nebo vytváří řádově stovky až tisíce pracovních míst

Téma 12: Obnova vozidel veřejné dopravy

Cíl:

Navýšit o řád prostředky v národních programech, z nichž se financuje nákup nových a rekonstrukce stávajících vozidel veřejné dopravy

Opatření:

1. Zvýšit částku alokovanou ve státním rozpočtu na program 127 620 Podpora obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy z 250 mil. Kč na 500 mil. Kč ročně
2. Zvýšit částku alokovanou ve státním rozpočtu na program 227 610 Podpora pořízení a obnovy železničních kolejových vozidel (dálkové osobní přepravy) z 400 mil. Kč v roce 2009 resp. 800 mil. Kč v roce 2010 na 1.900 mil. Kč ročně
3. Zvýšit částku alokovanou ve státním rozpočtu na program 227 620 Podpora obnovy vozidel regionální a městské hromadné dopravy z 250 mil. Kč na 1.350 mil. Kč ročně

Účinnost opatření

Ize zavést v horizontu měsíců, pravděpodobně však více než 3 měsíců

Zdůvodnění:

- Vozidla veřejné dopravy jsou v ČR často za hranicí nejen morální, ale i fyzické životnosti. Např. u starých příměstských jednotek v případě vážné poruchy v důsledku skryté „únavy materiálu“ hrozí plošné vyřazení všech vozidel téhož typu a jejich náhrada soupravami složenými z lokomotivy a starých osobních vozů, s negativním dopadem na spotřebu elektrické energie i jízdní řády kvůli horší akceleraci.
- V ČR existuje několik výrobců vozidel veřejné hromadné dopravy (dále jen „VHD“), mezi něž patří velké, střední i menší firmy. Výroba nových i rekonstrukce starých vozidel VHD vykazuje větší podíl ruční práce než výroba automobilů, tj. při vložení stejných prostředků umožňuje vznik či udržení většího počtu pracovních míst než v automobilovém průmyslu, kde je podíl automatizace vyšší.
- Částka 500 mil. Kč u programu 127 620 Podpora obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy je stanovena odborným odhadem jako dvojnásobek částky stávající.
- Částka 1.900 mil. Kč ročně u programu 227 610 Podpora pořízení a obnovy železničních kolejových vozidel (dálkové osobní přepravy) je stanovena odborným odhadem na základě vysoké zanedbanosti vozového parku dálkové osobní dopravy.
- Částka 1.350 mil. Kč u programu 227 620 Podpora obnovy vozidel regionální a městské hromadné dopravy je stanovena odborným odhadem jako 25 % částky potřebné pro prostou obnovu vozového parku MHD v ČR tak, aby nerostlo jeho průměrné stáří.

Celkové investice:

+250 mil. Kč na program 127 620
+1.500 mil. Kč na program 227 610
+1.100 mil. Kč na program 227 620

Dopady na veřejné rozpočty:

+250.000 tis. Kč na program 127 620
+1.500.000 tis. na program 227 610
+1.100.000 tis. na program 227 620

Dopady na pracovní místa:

udržuje nebo vytváří řádově stovky pracovních míst

Téma 13: Zlepšit provázanost veřejné dopravy

Cíl:

Stanovit minimální standardy dopravní obslužnosti a poskytnout objednavatelům služeb ve veřejném zájmu dostatečné prostředky

Opatření:

Stanovit (zpřísnit, podrobněji specifikovat) minimální standardy dopravní obslužnosti území. Poskytnout ze státního rozpočtu objednavatelům služeb ve veřejném zájmu dostatečné prostředky na úhradu realizace těchto standardů.

Dopracovat v tomto smyslu, projednat a přijmout ve vládě a v Parlamentu zákon o veřejné dopravě, resp. zákon o veřejných službách v přepravě cestujících.

Účinnost opatření

provizorium do 3 měsíců, definitivní během roku 2009, účinnost od 2010

Zdůvodnění:

V souvislosti s ekonomickou krizí se jeví jako nezbytné podpořit mobilitu pracovní síly zvýšením podpory veřejné dopravy s cílem zlepšit dopravní obslužnost především v regionech, které budou postiženy růstem nezaměstnanosti.

To je funkčně spojeno s programovým cílem vlády č. 05.13. *Posílit provázanost dopravy na celostátní, krajské a místní úrovni a konkurenci v dopravě.* Cíle jsou:

- Účinnou podporou veřejné dopravy zajistit její konkurenceschopnost vůči dopravě individuální.
- Podpořit provázanost veřejné dopravy na celostátní, krajské a místní úrovni.
- Odstranit současné legislativní rozdíly mezi autobusovou a železniční dopravou.
- Posílit pravomoci objednavatele dopravních výkonů ve veřejném zájmu.
- Vytvořit předpoklady pro vznik konkurenčního prostředí uvnitř systému veřejné dopravy.

Jako vhodné se jeví stanovit minimální standardy dopravní obslužnosti území (zejm. četnost spojů a docházkové vzdálenosti) a na tyto standardy poskytnout objednavatelům (krajům a obcím) dostatečné finanční prostředky. Standardy mohou být doporučující i závazné a měla by se jimi zabývat právě projednávaná velká novela úpravy legislativy ve veřejné dopravě, a to do určité míry zakotvením povinného nebo doporučeného dopravního plánování, která zajistí zaměstnanost u odborných firem, které je budou provádět.

Celkové investice:

stovky milionů až miliardy Kč

Dopady na veřejné rozpočty:

stovky milionů až miliardy Kč

Dopady na pracovní místa:

přímo zajišťuje stovky míst u dopravců a desítky míst u odborných firem; nepřímo dostupnost zaměstnání v regionech

Téma 14: Veřejná logistická centra

Cíl:

Zajistit veřejnou podporu výstavbě logistických center se zapojením železnice a s veřejným přístupem

Opatření:

U Státního fondu dopravní infrastruktury vytvořit nový program podpory soukromým investorům na výstavbu logistických center silnice – železnice se závazkem veřejného přístupu po dobu alespoň 15 let.

Účinnost opatření část lze zavést v horizontu měsíců

Zdůvodnění:

Jako ekologicky i ekonomicky vhodná se jeví výstavba logistických center s veřejným přístupem (VLC). V současnosti je na MD dokončen a připraven ke schválení vládou materiál Strategie podpory logistiky z veřejných zdrojů, který je vypracován na základě programového cíle vlády 05.03. *Vypracovat program podpory kombinované dopravy a program výstavby veřejných logistických center s veřejnou podporou.*

Výstavba VLC je nejpravděpodobnější formou PPP. Jako možné řešení státní podpory se jeví rozšíření působnosti Státního fondu dopravní infrastruktury (novelou zákona č. 104/2000 Sb.) na finanční podporu soukromým investorům při výstavbě logistických center s podmínkou zapojení železnice a pokud se zaváže, že vybudované logistické centrum bude po určitou dobu (např. 15 let) veřejně přístupné (rovný přístup zákazníků do centra).

Při ceně jednoho VLC cca 1-2 mld. Kč, jejich uvažovaném počtu v ČR a 25% podpoře státu lze uvažovat s částkou cca 0,5 mld. Kč ročně.

Celkové investice:

2 mld. Kč ročně

Dopady na veřejné rozpočty:

500 mil. Kč ročně

Dopady na pracovní místa:

stovky míst ve stavebnictví a dopravě

Téma 15: Inteligentní sítě – inteligentní měřiče

Cíl:

Prosazení investičního záměru inteligentní sítě s návazností na instalaci inteligentních měřičů ve spolupráci s ČEZ, a.s.

Opatření:

Stát bude jednat se společností ČEZ o zajištění financování inteligentních měřičů elektrické energie, která je dodávána distribuční společností domácnostem, přičemž náklady ponese distribuční společnost. Instalací měřičů dojde k regulaci spotřeby elektrické energie v distribučních sítích a ke snížení špičkových zátěží.

Účinnost opatření:

Lze zavést do konce roku 2009

Zdůvodnění:

Výhody pro zákazníky:

- kontinuální záznam spotřeby energie
- vylučuje fakturaci podle odhadu spotřeby
- dlouhodobá archivace dat
- možnost porovnání s účtovanou spotřebou
- dálkové odpojování/připojování
- dálkové nastavení zařízení
- plánované omezování dodávek energií
- zjišťování výpadků energie – sledování jakosti dodávané energie
- snížení provozních nákladů

Výhody pro distributory energie

- zjišťování nedovolené manipulace (krádeže)
- vylučuje fakturaci podle odhadu spotřeby (krácení plateb za odběry)
- zvyšuje spolehlivost a přesnost měření
- snižuje osobní náklady (dálkové odečty)

Celkové investice:

Celkové předpokládané náklady 22 500 000 tis. Kč, z toho cca 1/5 v roce 2009

Dopady na veřejné rozpočty:

Nepředpokládají se.

Dopady na pracovní místa:

vznik cca 300 prac. míst v roce 2009

Doplnění zdůvodnění:

V rámci institucí EU zahájila v roce 2005 svou činnost skupina pojmenovaná Smart Grids European Technology Platform. Jejím cílem je vytvořit společnou vizi pro rozvoj moderní evropské elektrické sítě do roku 2020 a tuto vizi také implementovat v jednotlivých zemích. Platforma sdružuje více než 200 expertů z energetických společností, dodavatelů zařízení, poradenských společností, politických i akademických kruhů. Jedním z jejích prvních výsledků je dokument Strategický plán pro energetické technologie ("Strategic Energy Technology Plan"). Dokument stanovuje energetické cíle EU do roku 2020. Kromě podpory biopaliv a technologií pro snižování CO₂ se zaměřuje také na další oblasti - vznik

inteligentních elektrických sítí včetně skladovacích zařízení pro elektrickou energii. Tyto sítě by také měly umožnit integraci všech obnovitelných decentralizovaných výrobních zdrojů a také zavedení efektivnějších koncových zařízení a systémů, např. palivových článků apod.

Téma 16: Revitalizace toků a niv v ČR

Cíl:

Realizace revitalizací vodních toků a niv v ČR jako nástroje k dosažení dobrého stavu vod ve smyslu Rámcové směrnice o vodách a přípravě krajiny na dopady klimatické změny

Opatření:

Vytvořit nebo naplnit program revitalizace vodních toků a niv

Je třeba vyčlenit samostatné finanční prostředky na plánovitě, koncepční a efektivní provádění revitalizací vodních toků a niv, a to pouze pro správce vodních toků a Správy Národních parků. Lze efektivně a rychle využít stávající Program revitalizace říčních systémů 215 110 pod patronací MŽP (po drobné úpravě). Náklady budou hrazeny do výše 100 %.

Doposud širší realizaci revitalizací toků brání konzervativně pojatá správa toků a povodí, ale také konstrukce finančních nástrojů. V současnosti lze zejména z OPŽP (prioritní oblasti podpory 6) financovat i značně rozsáhlé projekty revitalizací. Žadatelský přístup však je stále hlavní překážkou větší aktivitě ze strany správců vodních toků (zejména podniků povodí).

Doposud byla opatření iniciována zejména státní ochranou přírody, byla však z výše popsaného důvodu obtížně prosazovaná, navíc opatření byla realizována nahodile a tedy nekonceptně.

Účinnost opatření:

Lze zavést max. do 3 měsíců, v závislosti na disponibilních fin. prostředcích

Zdůvodnění:

V důsledku technických úprav a regulací toků byl v minulosti narušen hydromorfologický stav 22 tis. km vodních toků. Celková délka vodních toků se tak v ČR oproti původnímu stavu zkrátila až o jednu třetinu. **Rozsáhlé narušení říční sítě významně oslabilo schopnost krajiny absorbovat dopady klimatické změny** (sucho, povodně). V ČR bylo vybudováno více než 6 tis. příčných objektů vyšších než 1 m. Tato skutečnost, spolu s technickými úpravami toků vedla k tomu, že ekosystémy a druhy vázané na tekoucí vody patří k nejohroženějším. Většina úprav toků provedených v minulosti svou hospodářskou funkci již ztratila.

Revitalizacemi je myšlena náprava v minulosti nevhodně upravených toků včetně jejich niv, tj. obnova ekosystémů vázaných na tekoucí vody a jejich funkční provázání s ekosystémy okolní krajiny. Revitalizované toky a nivy významně zlepšují vodní bilanci (zadržování vody v krajině, zpomalování odtoku vody z krajiny). Revitalizace toků se řeší komplexně vč. protipovodňové ochrany (podpora rozlivů, zkapacitňování koryt v intravilánech obcí přírodě blízkým způsobem apod.). **Revitalizace jsou významným nástrojem k dosažení dobrého stavu vod ve smyslu Rámcové směrnice o vodách a přípravy krajiny na dopady klimatické změny** a z těchto důvodů by měly být v současnosti ve velké míře realizovány.

Celkové investice:

750 mil. – 1 000 mil. Kč/ročně

Dopady na veřejné rozpočty:

750 mil. – 1 000 mil. Kč/ročně (u vhodných, spíše drobných, opatření zejména ostatních žadatelů je možno využít na realizaci i prostředků OPŽP - pak v takových případech tyto nárokové prostředky bude možné použít i na kofinancování OPŽP ve výši 15%)

Dopady na pracovní místa:

bude stabilizován sektor dodavatelských stavebních firem, (případně vzniká prostor pro jejich rozvoj), předpoklad stabilizace nebo vzniku cca 1000 pracovních míst ve stavebnictví

Téma 17: Environmentální a energetické značení

Cíl:

Zvýšení podílu environmentálně šetrných a energeticky úsporných produktů na trhu

Opatření:

- 1: Zvýšení podílů nákupů environmentálně šetrných produktů při veřejných zakázkách (viz samostatné téma „Zelené veřejné zakázky“)
- 2: Snížení sazby DPH u environmentálně šetrných a energeticky úsporných výrobků (např. ekoznačka, energetická třída A)

Účinnost opatření

ad 2) 1-2 roky

Zdůvodnění:

Díky nižší ceně environmentálně šetrných a energeticky úsporných produktů v důsledku snížené sazby DPH dojde k významnému ovlivnění trhu s těmito výrobky. Výrobcům tím bude poskytnuta významná podpora pro jejich vývoj a produkci. Podnikatelské subjekty mohou profitovat z přístupu k novým poznatkům a díky následnému snížení množství vstupů může dojít k posílení konkurenceschopnosti na světových trzích, což se může příznivě projevit i na vytváření nových pracovních míst.

Celkové investice:

600 mil. (případné zvýšené náklady výrobců na testování výrobků a úpravu výrobního procesu pro splnění přísnějších standardů, číslo odpovídá cca 1 tisíci nových držitelů)

Dopady na veřejné rozpočty:

až 1 mld. Kč (nižší výnos DPH při 1% zastoupení těchto výrobků na trhu)

Dopady na pracovní místa:

20 – 40 tis. (udržená pracovní místa)

2 – 4 tis. (odhad nově vytvořených pracovních míst)

Téma 18: Zelené veřejné zakázky

Cíl:

Zvýšení podílů nákupů environmentálně šetrných produktů při veřejných zakázkách

Opatření:

Povinné uplatňování environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek ve vybraných produktových skupinách (Stavebnictví, Jídlo a cateringové služby, Doprava a dopravní služby, Energie, Kancelářské stroje a počítače, Oděvy, uniformy a jiný textil, Papír a tiskařské služby, Nábytek, Čistící výrobky a služby, Vybavení pro zdravotnický sektor - viz Sdělení Evropské komise COM 2008/400).

- Varianta 1: platnost pro centrální orgány státní správy (usnesení vlády)
- Varianta 2: platnost pro všechny veřejné zadavatele (úprava legislativy)

Účinnost opatření

ad 1) 6 měsíců; ad 2) 1-2 roky

Zdůvodnění:

Veřejné instituce patří v Evropě k největším spotřebitelům, jelikož utrácejí přibližně 16 % hrubého domácího produktu Evropské unie. Pokud využijí svou kupní sílu k výběru zboží a služeb, které berou ohled také na životní prostředí, mohou významně ovlivnit trh s takovým zbožím nebo službami. Výrobci a poskytovatelům služeb tím poskytnou reálné stimuly pro vývoj a produkci produktů šetrných k životnímu prostředí. Podnikatelské subjekty mohou profitovat z přístupu k novým poznatkům a díky následnému snížení množství vstupů může dojít k posílení konkurenceschopnosti na světových trzích, což se může příznivě projevit i na vytváření nových pracovních míst.

Je prokázáno, že případné vyšší pořizovací (investiční) náklady jsou vykompenzovány nižšími náklady ve fázi užívání produktů.

Celkové investice:

cca 6,6 mld. Kč (zvýšené pořizovací náklady veřejné správy; byly rovněž zohledněny náklady soukromých subjektů na certifikaci dle ISO 14001 a EMAS včetně potencionálních prvotních investic, číslo odpovídá cca 1 tisíci subjektů; dále případné zvýšené náklady výrobců na testování výrobků a úpravu výrobního procesu pro splnění přísnějších environmentálních kritérií, číslo odpovídá cca 1 tisíci nových subjektů)

Dopady na veřejné rozpočty:

cca 6 mld. Kč (dosažená úspora ve fázi užívání produktu)

Dopady na pracovní místa:

60 – 80 tis. (udržená pracovní místa)

2 – 8 tis. (odhad nově vytvořených pracovních míst)

Téma 19: Podpora environmentálních investic

Cíl:

Růst ekonomiky přispívající ke snižování emisí znečišťujících látek a zajištění odpovídající kvality ovzduší v souladu s legislativou ČR a ES

Opatření:

1. **Odpočet od základu daně z příjmů uplatněný pro environmentální investici (EI)** za předpokladu přímého a prokazatelného poklesu emise některé ze sledovaných znečišťujících látek v důsledku této investice. Odpočet z daně bude přímo provázán s poplatkovou agendou, do roku 2020 bude výše odpočtu klesat v návaznosti na navyšování sazeb poplatků za účelem zvýšení motivace k provedení EI.
2. **Snížení administrativní zátěže podnikatelů v souvislosti s poplatkovou agendou.** Zpoplatnění pouze čtyř znečišťujících látek s výrazným (až skokovým) zjednodušením této agendy u několika desítek tisíc zdrojů znečišťování ovzduší (cca 35 tisíc zdrojů) současně se zajištěním fiskální funkce pro spolufinancování projektů z OPŽP.

Účinnost opatření:

Lze zavést od 1. 1. 2010 (je součástí návrhu nového zákona o ochraně ovzduší).

Zdůvodnění:

V letech 2005 i 2006 došlo téměř na 2/3 území ČR k překročení závazných imisních limitů pro zdraví obyvatel, zejména pro jemné prachové částice PM₁₀. Z toho důvodu byla ČR koncem minulého roku vyzvána Evropskou komisí k poskytnutí informace o krocích, které hodlá realizovat k odstranění uvedeného nežádoucího stavu zároveň s upozorněním, že v případě, že nebudou podniknuty příslušné kroky dle směrnice ES, bude zahájeno řízení pro porušování evropského práva.

V současné době dochází také k revizi významné směrnice ES v oblasti ochrany, jejímž cílem je nové stanovení národních emisních stropů k roku 2020 pro stávající znečišťující látky (NO_x, SO₂, VOC a NH₃) a nově pro velmi jemné prachové částice (PM_{2,5}). Tato nová směrnice bude mít významný dopad na další průmyslový a energetický rozvoj ČR. Navrhované emisní stropy pro ČR jsou především pro SO₂ a NO_x velmi obtížně dosažitelné. Stávající administrativní a ekonomické nástroje se ukázaly k dosažení stávajících i nových cílů jako málo funkční a proto vláda ČR přijala v roce 2007 svým usnesením č. 630 ze dne 11. 6. 2007 Národní program snižování emisí, kde se ukládá MŽP připravit nový zákon o ochraně ovzduší a realizovat nové administrativní a ekonomické nástroje. Zde navrhovaná opatření jsou alternativou k přímým administrativním nástrojům, které by musely být pod hrozbou sankcí ze strany ES za neplnění národních emisních stropů a imisních limitů přijaty.

Celkové investice:

Ad 1) 10 mld. Kč/rok, tj. 100 mld. Kč za období let 2010 až 2020

Ad 2) bez nákladů

Dopady na veřejné rozpočty:

Ad 1) max. 2 mld. Kč/rok, tj. cca 15 mld. Kč za období let 2010 až 2020

Ad 2) bez nákladů

Dopady na pracovní místa:

Zvýšení zaměstnanosti z důvodů výroby a instalace nových technologií. Udržena budou pracovní místa, která by byla rušena jako důsledek nutných administrativní opatření z důvodů odstavování zdrojů neplnících legislativu ČR a ES.

Téma 20: Eko-inovace

Cíl:

Urychlit vývoj nových eko-inovativních produktů, technologií a služeb a jejich zavedení na trh

Opatření:

1. V systému podpory VaV posílit spolupráci s komerčním sektorem a podpořit horizontální mobilitu pracovníků VaV. Orientovat podpory výzkumu a vývoje více na eko-inovace.
2. Podporovat vývoj a realizaci eko-inovací u malých a středních podniků prostřednictvím ČMZRB. V případě potřeby doplnit prostředky záručního fondu.
3. Zaměřit se na posílení environmentálních kritérií v Operačních programech na období 2008 – 2013.

Účinnost opatření

střednědobá opatření

Zdůvodnění:

Podpora eko-inovací souvisí úzce s Programem podpory environmentálních technologií v ČR. Inovace jsou klíčovým nástrojem pro podporu rozvoje ekonomiky a udržitelného rozvoje. Na základě provedené studie zaměřené na bariéry eko-inovací byla vytipována nejdůležitější opatření.

Podpora eko-inovací závisí především na výzkumu a vývoji. Proto by měl být výzkum a vývoj více zaměřen na eko-inovace. Současně je třeba řešit nízkou úroveň spolupráce mezi podnikateli a vysokými školami neboť to je cesta, jak uvádět eko-inovace do praxe.

Důležitým nástrojem pro podporu eko-inovací jsou finanční podpory. Zejména jsou důležité podpory malým a středním podnikům.

Financování z operačních programů přináší poměrně vysoké finanční podpory. V zájmu podpory eko-inovací je navrženo orientovat se na environmentální kritéria.

Celkové investice:

Jedná se o administrativní opatření, investiční opatření nelze v tuto chvíli odhadnout.

Dopady na veřejné rozpočty:

Druhé opatření může mít dopad na státní rozpočet odpovídající doplnění prostředků záručního fondu u ČMZRB.

Dopady na pracovní místa:

opatření napomohou udržet i rozšířit počet pracovních míst